

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Index Tractatum, Disputationum, & Punctorum huius primae partis operis
moralis de virtutibus, & vitiis contrariis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

I N D E X

Tractatum, Disputationum, & Punctorum
huius primæ partis operis moralis de
virtutibus, & vitiis contrariis.

TRACTATUS I.

De conscientia.

DISPUTATIO I.

De conscientia errante.

- Punct. 1. **Q**uid sit conscientia, & quotuplex. 1
 2 An sit obligatio obediendi conscientie erranti. 2
 3 Quod peccatum sit conscientie erranti non parere. 3
 4 An sit peccatum agere contra conscientiam non actu errantem, sed habitu. *ibid.*
 5 An peccet sequens conscientiam errantem, si directet utramque partem contradictionis esse malam? 4
 6 Expediuntur aliquot leuiore difficultates de conscientia errante? *ibid.*

DISPUTATIO II.

De conscientia opinante, seu de opinione.

- Punct. 1. Quæ sit opinio probabilis, quæ probabilior, quæ communis, & an communis singulari sit præferenda? 5
 2 An liceat tibi opinionem probabilem, & minus tutam sequi, relicta tua tutiori, & probabiliori. 7
 3 An possit Doctor, vel Confessarius consulere, vel docere opinionem minus probabilem, relicta probabiliori propria. 8
 4 An Confessarius possit, & debeat contra propriam opinionem penitentem sequentem opinionem probabilem absolvere? 9
 5 An in administratione Sacramentorum liceat uti opinione probabili, & in re minus tuta relicta probabiliori, & tutiori, vel omnino certa? 10
 6 An subditus contra propriam opinionem possit, & debeat superiori præcipienti obedire? 13
 7 An Rex in bello inferendo moueri possit ex opinione probabili, dicente sibi illud regnum pertinere? 15
 8 Quam probabilitatem de iustitia belli debeat habere miles, ut possit, teneaturque militare? 17
 9 Quam opinionem debeat sequi Medicus in medicamentis adhibendis? 18
 10 Quam opinionem iudex possit, teneaturque sequi in iudicando? 21
 11 Quam opinionem sequi possit Advocatus? 21

Pars. I.

DISPUTATIO III.

De conscientia dubia.

- Punct. 1. An operari ex conscientia dubia peccatum sit? 22
 2 An possessio legitima in materia iustitia sufficiens titulus sit deponendi dubiam conscientiam, & honestandi operationem? 23
 3 An possidens mala fide teneatis rem integram restituere, cum dubius es ad quem pertineat? 24
 4 An consulens homicidium, vel furtum vel furem, aut homicidam socians, aut alio modo adiuvans, dubitas tamen, an alius absque tuo consilio, vel adiutorio furtum, homicidiumve præstaret, tenearis de damno sequaro. 25
 5 Dubius an sis legitimus, naturalis, vel spiritus, quis debeas reputari, & quis te alere teneatur? 26
 6 An in aliis materiis à iustitia possessio sit sufficiens titulus deponendi dubiam conscientiam? 28
 7 An dubius de lege, vel præcepto tenearis illo? 29
 8 Aliqua notatu digna ex supradicta doctrina inferuntur. 30
 9 Dubius de voto, iuramento, vel promissione, an tenearis? 32
 10 An tenearis voto, promissione, vel iuramento, si dubites habuisse animum iurandi, aut promittendi, vel vouendi? *ibid.*
 11 An tenearis promissione, voto, vel iuramento, si dubites adfuisse deliberationem? 33
 12 An dubius de materia voti, iuramenti, aut promissionis sit ne licita, tenearis voto iuramento, aut promissione? 35
 13 An subditus dubitans rem sibi præceptam licitam esse, seu superioris potestatem excedentem, possit, & teneatur exequi. *ibid.*
 14 An milites dubitantes de iustitia belli possint, & debeant principi obedire? 39

DISPUTATIO IV.

De conscientia scrupulosa.

- 1 Quid sit scrupulus, an contra illu quis agere possit? 40
 2 Quæ remedia scrupulosis sint adhibenda? 41

TRACTATUS II.

De peccatis, & requisitis ad illa.

DISPUTATIO I.

De libertate humanarum actionum, & impedimentis illius, scilicet visum, & ignorantia.

- Punct. 1. **Q**uid sit voluntarium, quid liberum, & quotuplex? 42
 2 Quæ

DE CASTRO PALAIO TOM. III. E. IV.

Index Tractatum,

- 2 Qua ratione volūtas cū non sit permanere dicatur?
- 3 An effectus, vel omisso illius ex aliqua actione voluntaria proniciens imputetur ad culpam, quando actu vitari non potest? ibid.
- 4 An voluntas in se, & in potentiis sibi subiectis pati possit aliquam vim? 45
- 5 An ira, concupiscentia, aliave passio causet inuoluntarium? ibid.
- 6 Quid sit metus, & an causet inuoluntarium, vel saltem illud diminuat? 46
- 7 Quæ conditiones requirantur ad metum iustum? 49
- 8 Vtrum metus grauis iniuste incussus ad extorquendum contractum reddat contractum iure naturæ nullum? 50
- 9 An metus grauis irriter contractus iure positivo, vel veniant irritandi? 52
- 10 Vtrum metus cui causam dedisti, obstet obligationi contractus? 55
- 11 Aliqua inferuntur pro clariori intelligentia superioris doctrinæ de metu graui. 57
- 12 An metus leuis irriter contractus? 58
- 13 An metus mortis, vel alterius grauis damni à præceptorum transgressione excuset? 59
- 14 Qualiter metus probandus sit? 62
- 15 De ignorantia quid sit, & quotuplex, quæque causet inuoluntarium? 64
- 16 An ignorantia, vel inaduertentia præcepti, quando inuincibilia sunt, minuunt culpam; vel ab illa excusent? 66
- 17 An ignorantia legis, vel pænæ impositæ per legem excuset à pœna incurrenda? 67
- 18 An ad incurrendam pœnam à lege impositam sufficiat ignorantia qualibet mortaliter culpabilis? 69
- 19 An ignorantia excusans legis transgressionem allegari possit in foro externo, & qualiter probanda sit? 70

DISPVATIO II.

De peccatis, ubi eorum essentia, & natura explicatur.

- Punct. 1. Quid sit peccatum originale? 72
- 2 Quos effectus habeat peccatum originale. 73
 - 3 Quas personas peccatum originale afficiat? 74
 - 4 Quod sit peccatum mortale, & veniale, actuale, & habituale, & qua ratione inter se differant; ibid.
 - 5 Qua ratione peccatum mortale à veniali differat? 76
 - 6 An peccatum ex genere suo mortale fieri possit veniale ex defectu plenæ libertatis? 77
 - 7 An mortale ex genere in veniale transeat ratione paruitatis materiæ, & quæ hæc sit? 78
 - 8 An ex voluntate Legislatoris peccatum mortale possit fieri veniale? 80
 - 9 Quibus modis veniale peccatum transeat in mortale? 81
 - §. 1. Qua ratione peccatum veniale in mortale transeat ratione finis? 82
 - §. 2. An ratione contemptus, veniale transeat in mortale? ibid.
 - §. 3. An peccatum veniale fieri possit mortale ratione periculi? 84
 - §. 4. An peccatum veniale fiat mortale, si sæpius multiplicetur; & quid de scandalo? 87
 - 10 An libera complacentia, & delectatio de obiecto malo, quæque dicitur delectatio morosa absque proposito exequendi illud, sit peccatum mortale? 89
 - §. 1. Proponuntur aliqua certa. ibid.
 - §. 2. An delectari de obiecto materialiter malo, verbi gratia, de coitu cum femina, v. g. de comne-

- stione carnis die Veneris, sit mortale? 91
- §. 3. An delectatio, & desiderium obiecti mali sub conditione auferente eius malitiam mortale peccatum sit? 95
- §. 4. An delectatio morosa de turpi obiecto habeat omnes species, quas haberet desiderium illius. 96
- §. 5. An delectatio appetitus sensitui cum commotione corporis peccatum sit mortale si voluntas in talem delectationem expressè non consentiat? 97
- 11 Qua ratione pecces, si te iactes, aut iactari permittas de peccato, de donis naturalibus, & de virtutibus? 99
- 12 An repræsentatis duobus peccatis voluntati, v. g. homicidio, & leui mendacio teneatur voluntas vtrumque respicere, vel possit absque peccato vnum præ alio amplecti? 100

DISPVATIO III.

De peccatis, quæ est de eorum distinctione, grauitate, & pœnis eis annexis.

- 1 Vnde distinctio peccatorum sumenda sit? 101
- 2 Vnde distinctio numerica peccatorum non solum in esse physico, sed morali, & in ordine ad confessionem desumenda sit? 103
- 3 Inferuntur aliqua pro clariori intelligentia distinctionis specificæ, & numericæ? 104
- 4 Vnde grauitas, & malitia peccati desumenda sit? 108
- 5 Quos effectus peccatum actuale habeat? 109

TRACTATVS III.

De Legibus.

DISPVATIO I.

De Lege in communi, eiusque causis.

- Punct. 1. Vnde dicatur lex, & quid sit? 111
- Quotuplex sit lex? 113
 - 3 Quid sit ius gentium, & qua ratione à iure naturali, & ciuili distinguatur? 114
 - 4 Quot, & qui sint legis actus? 115
 - 5 An materia legis, seu eius obiectum necessario debeat esse honestum, & virtuti conforme, & de differentia inter legem canonicam, & ciuilem. ibid.
 - 6 An leges ciuiles, & canonicæ possint imperare actus internos? 116
 - 7 An lex vt obliget requirat scripturam, vel aliam formam, & quæ hæc sit? 118
 - 8 An ex prolatione sententiæ datæ à Principe in aliqua causa intelligatur lex constituta ad similes causas decidendas? 119
 - 9 Quibus verbis lex, seu præceptum constitutum intelligatur? 120
 - 10 Quæ promulgatio legis necessaria sit, & sufficiat ad obligationem inducendam? 122
 - 11 Quæ promulgatio in legibus ciuilibus requiratur? ibid.
 - 12 Quæ solemnitas publicationis requiratur in lege canonica? 124
 - 13 Vtrum acceptatio populi necessaria sit ad legis ciuilis, & canonicæ obligationem? 126
 - 14 Vtrum lex ciuilis, & ecclesiastica inducant obligationem in conscientia, & sub peccato? 129
 - 15 Vnde colligendum est legem ciuilem, & canonicam obligare in conscientia ad actum cui est pœna imposita, vel solum obligare ad sustinendam pœnam, si imponatur? 133
- 16 An

& Disputationum, &c.

- 16 An lex humana obliget cum periculo cuiuscun-
que grauis nocuenti? 136
- 17 Quæ intentio requiratur in subdito, vt legi, &
præcepto satisfaciatur? 137
- 18 An actus, qui sit peccatum possit legi, vel præcepto
satisfieri? 140
- 19 Vtrum possis vnico actu pluribus præceptis, &
obligationibus satisfacere? 141
- 20 Vtrum pluribus actibus eodem tempore factis
possit satisfacere pluribus præceptis? 143
- 21 Quando censetur peccare impedimentum appo-
nens, vel non tollens legi, vel præcepto adim-
plendis. ibid.
- 22 In quibus sit potestas leges ciuiles condendi. 145
- §. 1. Quid dicendum est de Pontifice, & Imperato-
re comparatione totius orbis? ibid.
- §. 2. Quid dicendum de Rege, Regina, aliisque sub-
ditos habentibus? 147
- 23 In quibus sit potestas canonicas leges condendi.
149
- 24 Qui teneantur legibus tam ciuilibus quam Eccle-
siasticis? 155
- §. 1. Legislator an suis legibus obligetur? ibid.
- §. 2. Infideles, pueri, ebrii, ignorantes, & amentes,
qua ratione legibus teneantur? 156
- §. 3. De peregrinis & forensibus an teneantur legi-
bus loci qua transeunt? 159
- §. 4. Quid dicendum de vagis, qua ratione legibus
teneantur? 164
- §. 5. An peregrinus, & forensis teneatur legibus suæ
patriæ quando alibi est, vbi non vigent? ibid.
- §. 6. Qua ratione legibus ciuilibus obligentur cle-
rici, & religiosi? 169

DISPUTATIO II.

De Lege pœnalis & irritante.

- 1 An lex pœnalis possit transgressores illius obli-
gare in conscientia ad subeundam pœnam ante
iudicis sententiam? 172
- 2 An sint aliquæ pœnæ impostæ à legislatore, tam
Ecclesiastico, quam ciuili annexæ delictis ante
omnem iudicis sententiam? 173
- 3 An pœna apposta ex mutuo contrahentium con-
sensu debeat ante sententiam iudicis? 177
- 4 Quas pœnas teneatur exequi delinquens post la-
tam sententiam. ibid.
- 5 Vtrum iudex teneatur pœnam imponere lege præ-
scriptam. 178
- 6 An pœnæ, solos delinquentes ligent. 179
- 7 De effectu legis, qui est irritatio, quæ sit, quotu-
plex, & an lex irritans, dicatur pœnalis, vel fa-
uorabilis? ibid.
- 8 An eo ipso, quo lex actum prohibeat, censetur
illum irritare? 180
- 9 Quando lex irritet actum ob non seruatum for-
mam à lege præscriptam? 181
- 10 An lex irritans actum ipso iure indigeat senten-
tia, vt effectum sortiatur? 182
- 11 An lex eo ipso, quo irritat actum, prohibeat in
conscientia illius executionem? 183
- 12 Quibus modis irritatio impediri possit. 184
- 13 An omissio leuis formæ substantialis reddat irri-
tum actum? 185
- 14 An lex irritans incipiat habere effectum à puncto
publicationis? 186
- 15 Quando pœna opposita actui efficiat inualidum,
quando non? ibid.
- 16 Quando lex censetur pœnam imponere ipso iu-
re. 187
- 17 Quæ sint verba, quibus lex censetur annullare
actum, aut pœnam imponere ipso iure ibid.

DISPUTATIO III.

De lege non scripta, qua Consuetudo appellatur.

- 1 Quid sit consuetudo, & quotuplex. 137 188
- 2 De conditionibus requisitis ad consuetudinem. 189 138
- §. 1. Quæ vocetur rationalis consuetudo. ibid.
- §. 2. De tempore requisito ad consuetudinem. 190
- §. 3. Examinatur tertia conditio de frequentia, &
qualitate actuum. 192
- §. 4. Expenditur quarta conditio de consensu legis-
latoris ad consuetudinem requisito. 196
- 3 Quid possint consuetudinem introducere? ibid.
- 4 Quos effectus consuetudo habeat? 197
- §. 1. Expenditur primus effectus consuetudinis, qui
est obligatio. ibid.
- §. 2. Qua ratione consuetudo abroget legem præ-
existentem, qui est secundus effectus consuetu-
dinis. 198
- §. 3. De tertio effectu consuetudinis, qui est legem
interpretari. 201
- §. 4. De quarto effectu consuetudinis, qui est irri-
tatio. ibid.
- 5 An consuetudo abrogari, mutarique possit, & qua
ratione. 202
- §. 1. De abrogatione consuetudinis per legem, ibid.
- §. 2. De abrogatione consuetudinis alia consuetu-
dine. 204
- 6 Quomodo probetur consuetudo. 205

DISPUTATIO IV.

De Lege concedente privilegium seu de privilegiis.

- 1 Quid sit privilegium, & qua ratione à lege, dispen-
satione, gratia, & rescripto distinguatur 206
- 2 quotuplex sit privilegium 208
- §. 1. De privilegio personali, & an re aliquid sit, &
qua ratione distinguatur. ibid.
- §. 2. De privilegio perpetuo, & temporali. 209
- §. 3. De privilegio gratuito, & remuneratorio, con-
ventionali, & puro. 210
- §. 4. De privilegio affirmatiuo, communi, & singu-
lari, fauorabili, & odioso 211
- §. 5. De privilegio scripto, & non scripto pro foro
conscientiæ, & externo. ibid.
- §. 6. De privilegio ad instantiam partis, vel motu
proprio concessio. 213
- §. 7. De privilegio absolute, vel sub conditione, aut
modo concessio. 214
- §. 8. De privilegio ad instar. 215
- §. 9. De privilegio per communicationem concessio
216
- §. 10. De privilegio concessio in forma communi,
vel ex certa scientia. ibid.
- 3 De privilegiorum conditionibus. 218
- §. 1. An requiratur scriptura ac privilegium? ibid.
- §. 2. An promulgatio, seu notitia privilegij ad pri-
uilegium requiratur? 219
- 4 A quo, & cui privilegia concedi possunt? 223
- 5 An in concessione privilegij causa aliqua requira-
tur? ibid.
- 6 Possit ne privilegiatus vti suo privilegio in quoli-
bet loco etiam extra territorium concedentis?
ibid.
- 7 Vtrum privilegiatus teneatur suo privilegio vti?
225
- 8 Vtrum privilegiatus vti possit suo privilegio ad-
uersus pariter privilegiatum. 226
- 9 Qua ratione privilegium interpretandum sit? ibid.
- 10 Quod privilegium late, vel strictè interpretandum
sit. 227
- 11 An privilegium, seu potestas dispensandi absol-
uendi 227

DE
CASTRO
PALATIO
TOM.
IIII
E.V.

Index Tractatum,

uendi, à reſeruatìs latè vel ſtrictè interpretanda ſint? 229

12. An priuilegium fauorabile extendatur ad alios præter expreſſos? 231

13. Extendaturne priuilegium ad caſus alios, vel perſonas in quibus & ſimiles, vel efficaciòs ratio? 232

14. De priuilegij amiſſione, an inquam amitti poſſit priuilegium ex ſolo lapſu temporis? 233

15. Qua ratione priuilegium ceſſet, ceſſante cauſa finali ob quam fuit conceſſum? 236

16. Vtrum ceſſet priuilegium, reſcriptum, & diſpenſatio morte concedentis? 239

§. 1. Quando reſcripta iuſtitia, & gratia dicantur eſſe in ſtatu integro, quando dicantur eſſe incepta? ibid.

§. 2. Quando dicatur gratia facta, quando faciendae? 242

§. 3. An reſcriptum iuſtitia, ſeu iurisdictione delegata expiret finita iurisdictione in delegante. 243

§. 4. An reſcriptum gratia abſolutè conceſſum expiret finita iurisdictione concedentis. 244

§. 5. An reſcriptum gratia pro limitato tempore conceſſum expiret morte concedentis. 246

§. 6. An reſcriptum gratia, & iuſtitia morte delegari, vel eius officio finito expiret? 247

§. 7. Quæ dignitas ſucceſſorem habeat, 248

§. 8. An ſi delegatus, cui ſunt comiſſa reſcripta Pontificia, & moueatur à dignitate, v. g. Canonicus à canonicatu, Vicarius à vicariatu, poſſit caſus litteras expedire? 251

17. An priuilegium, & diſpenſatio ceſſent renuntiatione ipſius priuilegij? 252

18. An priuilegium, & diſpenſatio amittatur per non uſum? 254

19. An priuilegium amittatur per actum contrarium illius? 256

20. An priuilegium amittatur per illius abuſum? 257

21. De amiſſione priuilegij per reuocationem 258

§. 1. An priuilegium gratis conceſſum reuocari poſſit? 259

§. 2. Reuocari ne poſſit priuilegium oneroſum, & remuneratorium. 260

§. 3. Quis poſſit ſupradicta priuilegia, oneroſa gratuita, & remuneratoria reuocare caſu quo reuocabilia ſint. 261

§. 4. Qua ratione faciendae eſt reuocatio priuilegij, vel diſpenſationis, vt ceſſetur effectum habere. ibid.

§. 5. Quæ publicatio reuocationis neceſſaria ſit, vt priuilegium reuocatum ceſſetur. 265

DISPV TATIO V.

De ceſſatione legis, eiſque interpretatione.

1. De ceſſatione legis ex ceſſatione cauſae finalis. 266

2. De ceſſatione legis per eius abrogationem 268

§. 1. Quæ conditiones ſeruandae ſunt in legis abrogatione ibid.

§. 2. Qui poſſint legem abrogare, vel derogare 270

2. De interpretatione legis 272

§. 1. Qui poſſint legem interpretari authentice ibid.

§. 2. An cuiſlibet liceat legem doctrinaliter interpretari, ubi de Epicheia. 273

§. 3. Quæ regulae ſeruandae ſunt in legis interpretatione 275

§. 4. An lex extendatur ad caſum ſublata uerborum forma non comprehenſum ob ſimilitudinem, vel identitatem rationis. 277

§. 5. An lex extendatur ad præterita 280

§. 6. Quam vim ſortiantur uerba, & litterae commendatiuae alicuius. 283

DISPV TATIO VI.

De diſpenſatione legis.

1. Quid ſit diſpenſatio 284

2. An diſpenſatio cadere poſſit in his, qui iuris naturalis, & diuini ſunt. 285

3. An in iure diuino poſitiuo dari poſſit diſpenſatio, & à quo danda ſit. 287

4. An lege humana legiſlator poſſit diſpenſare. 288

5. An ſint aliqui caſus, in quibus inferiores poteſtatem habeant diſpenſandi in ſuperiores legibus 291

6. Qui habeant poteſtatem diſpenſandi in poenis à lege ſtatutis, vel ab homine latis 293

7. Circa quos diſpenſatio exerceri poteſt 295

§. 1. Quilibet ſuperior ſecum diſpenſare poteſt ibid.

§. 2. Vagine, & forenſes poſſint diſpenſari à ſuperiori illius loci, in quo de præſenti reſident. 296

§. 3. Quid dicendum de ſubditis ſuffraganeis, An poſſint à Metropolitanò diſpenſari. 298

§. 4. Cum religioſis quinam poſſunt diſpenſare in uotis, iuramentis, & poenis ibid.

8. De cauſa requiſita ad diſpenſationem 299

§. 1. Quæ cauſa requiratur pro diſpenſatione propriae legis ibid.

§. 2. Quæ cauſa requiratur pro diſpenſatione legis ſuperioris. 301

9. An liceat habentibus poteſtatem diſpenſandi imponere aliquam multam pecuniariam, vel onus perſonale diſpenſaturis. 303

10. An aſſerenti ſe habere poteſtatem diſpenſandi debeas fidem adhibere. 304

11. Quæ forma ſeruanda ſit in diſpenſatione expreſſa 305

12. Quæ conditiones ſeruandae ſunt in diſpenſatione tacita ibid.

13. An cognitio cauſae debeat præcedere diſpenſationem faciendam, ita vt diſpenſatio facta abſque præmiſſa cauſae cognitione nulla ſit. 307

14. An credi debeat Præſbitero diſpenſanti præmiſſe diſpenſationi cauſae cognitionem, præcipuè ſi id aſſermet? 308

15. Quas conditiones ſeruare debent ij, quibus committitur diſpenſationis expeditio 309

§. 1. Explicantur clauſulae, quæ communiter apponi ſolent in diſpenſatione pro foro conſcientiae. ibid.

§. 2. Explicantur clauſulae apponi ſolitae in diſpenſationibus pro foro externo. 310

16. De cauſis, ex quibus diſpenſationis reſcriptum reddatur nullum 313

§. 1. Quid de conſenſu per metum? ibid.

§. 2. Quid de conſenſu per ignorantiam, vel errorem; ibid.

§. 3. Quid de ſuppreſſione ueritatis, vel falſitatis expreſſione circa cauſam finalem? 315

§. 4. Expenduntur cauſae, quæ iure, & conſuetudine debent exprimi in diſpenſationibus obtinendis, quarumque taciturnitas uitiat reſcriptum 316

§. 5. Expenduntur ea, quorum falſa expreſſio uitiat reſcriptum 321

TRACTATVS IV.

De Fide, eiſque contrariis.

DISPV TATIO I.

De Fide, eiſque obligatione.

Punct. 1. Quid ſit fides, & quotuplex? 324

2. Quodnā ſit obiectum formale fidei 325

3. An

& Disputationum, &c.

- 3 An diuina reuelatio, quæ est obiectum formale fidei habeat omnimodam certitudinem 326
- 4 Quod, qualæque sit obiectum materiale fidei? 327
- §. 1. Sit ne obsecritas de ratione obiecti fidei? 327
- §. 2. Sit ne obiectum fidei euidenter credibile ibid.
- §. 3. Quæ sint obiecta fidei 328
- 5 An obiectum fidei indigeat Ecclesiæ propositione, & quam efficaciam, & autoritatem habeat Ecclesia, in obiecto fidei proponendo? 329
- §. 1. Quid sit Ecclesia, & quæ eius proprietates ibid.
- §. 2. An Romanus Pontifex regula sit infallibilis veritatis ita vt errare nullo modo possit in rebus fidei proponendis. 334
- §. 3. An in legibus ferendis pro tota Ecclesia, vel aliqua illius parte errare Pontifex possit? 336
- §. 4. An sit de fide Pontificem errare non posse in canonizatione sanctorum 337
- §. 5. Quid dicendum de beatificatione sanctorum, An inquam in ea Pontifex errare possit, & quoufque liceat eorum veneratio 338
- §. 6. Quid dicendum de religionum approbatione, An inquam, Pontifex errare possit? 340
- §. 7. An Concilia generalia, & prouincialia errare possint in rebus fidei definiendis ibid.
- §. 8. Quid dicendum de vnanimi consensu Patrum, & Doctorem: An inquam errare possit? 342
- 6 In quonam subiecto fides diuina resideat 343
- 7 Quæ requirantur ad actum fidei, & qualis ille sit 344
- 8 An sine fide supernaturali iustificari possit? 345
- 9 Quorum mysteriorum debet quis actualem fidem habere ex necessitate medijs? 345
- 10 Quorum mysteriorum debeat vnusquisque habere fidem ex necessitate præcepti? 348
- 11 Quando quilibet fidelis supradicta mysteria fidei teneatur addicere, & parochi, aliique, quibus cura instruendi incumbit sibi subditos, teneantur docere 351
- 12 Quo tempore obligatus sis fidei actum exercere 353
- 13 An sit præceptum de externa fidei confessione, & quando obliget? 356
- 14 An cum de tua fide interrogaris, tenearis illam facteri. 357
- 15 Quando possis, vel tenearis fugere tyrannum in Christianos sæuientem. 358
- 16 Licitum ne sit celare fidem verbis, vel signis contrariam religionem significantibus, casu quo non insit præceptum positiuam manifestandi fidem. 359
- 17 Possis ne vti vestibus, & signis propriis infidelium vel hæreticorum, vt fidem occultes, cum non vrget præceptum fidei confitendæ. 360
- 18 An liceat tibi omittere signum ex præscripto regis impostum ad significandum te fidelem esse? 363
- 19 De professione fidei ex decreto Trid. faciendâ 364

DISPUTATIO II.

De Infidelitate, quæ est vitium contrarium fidei.

- 1 Vtrum infidelis possit habere ignorantiam inuincibilem omnium illorum, quæ fides proponit credenda. 370
- 2 Sint ne opera omnia infidelis, & hæretici peccatum, vel possint esse aliqua opera bona. 371
- 3 Vtrum liceat cum fidelibus, & heretici de fide præsertim publicè disputare. 372
- 4 Vtrum fideles compelli possint ad audiendam fidem. 374
- 5 Compelli ne possit infidelis ad recipiendam fidem. 376.
- 6 An infideles cogi possint, & debeant, vt errores deponant, & falsum cultum relinquunt. 378

- 7 Priuari ne sint infideles, vel priuari possint potestate, & dominio circa fideles. 382
- 8 Quoufque communicatio fidelis cum infidelibus prohibita sit 383
- 9 Sub qua censura infidelium, hæreticorumque libros Ecclesia suis fidelibus prohibeat. 386
- §. 1. Expenditur prima difficultas de qualitate librorum prohibitorum ibid.
- §. 2. Expenduntur actiones prohibita in bulla Cœnæ, aliisque decretis circa supradictos libros 388
- §. 3. Circa quas personas cedat hæc prohibitio legendi, & retinendi hæreticorum libros 391
- §. 4. De pœnis impositis harum legum transgressoribus ibid.

DISPUTATIO III.

De Hæresi, & apostasia à fide.

- 1 Quod sit obiectum hæresis, & apostasia à fide. 395
- 2 Quid si hæresis. 396
- 3 An omnis hæresis, aut apostasia pœnis Ecclesiæ subiecta sit, & quotuplex sit hæreticus 398
- 4 An possis, & tenearis omnes apostatantes à fide iudicibus fidei denunciare. 400
- 5 Qui reputentur credentes, fautores, receptatores, defensores hæreticorum, aduersus quos in bulla Cœnæ clausula prima lata est excommunicatio. 404
- 6 Quæ sint pœnæ fautorib. hæreticorum impositæ 407

DISPUTATIO IV.

De pœnis spiritualibus hæreticorum, & excommunicatione scilicet, infamia, priuatione beneficiorum & officiorum.

- 1 Qua ratione excommunicatio, quæ est prima hæreticorum pœna, hæreticos afficiat. 408
- 2 An hæc excommunicatio ob hæresim comprehendat perseverantem in excommunicatione per annum 410
- 3 Qui possint ab excommunicatione propter hæresim incurfa absoluere 411
- §. 1. Expenditur facultas concessa Episcopis. 412
- §. 2. Expenditur facultas absoluendi ab hæresi concessa inquisitoribus 418
- §. 3. Quid dicendum de religiosorum priuilegijs 419
- §. 4. Expenditur facultas absoluendi ab hæresi per bullam, aut iubilæum concessa 420
- §. 5. De facultate absoluendi ab hæresi, aliisque reseruatis pro articulo mortis 421
- §. 6. Possit ne aliquando absolui hæreticus à priuato sacerdote de peccatis non reseruatis tacita hæresi 426
- 4 Explicatur pœna irregularitatis, & infamiae hæreticis imposita ibid.
- 5 De pœna priuationis beneficiorum, & officiorum 427

DISPUTATIO V.

De pœnis temporalibus hæreticorum præcipuè de confiscatione bonorum.

- 1 Sit ne pœna confiscationis bonorum hæreticis imposita 430
- 2 An omnia bona hæretici cadant sub confiscatione 431
- 3 An bona donata sub conditione, & acquisita post delictum confiscationi subiaceant. ibid.
- 4 An bona sub conditione futura debita confiscentur. 433

DE
CASTRO
PALATIO
TOM.
IIII
ELV

Index Tractatum,

- 5 An publicatis bonis hæretici ius patronatus Ecclesiastici, & pensionis publicetur? 434
- 6 An maioratus, & fidei commissum sub confiscationem cadat? 436
- 7 An veniat in confiscationem maioratus, quando illius institutor delinquit? 441
- 8 Emphyteusis, & census qua ratione sub confiscationem cadere possint. 443
- 9 Qua ratione feudum sub publicatione bonorum comprehendatur. 446
- 10 Qua ratione peculium profectitium, aduentitium, Castrense, legitima sub confiscatione facta filio familias ob eius crimen comprehendatur. 447
- 11 Quæ peculia filij ob crimen parentis confiscatione dignum publicentur. 453
- 12 Quæ bona vxoris censentur publicata publicatis bonis mariti. 458
- 13 Quæ vxoris bona ob eius delictum publicentur. 461
- 14 Quæ bona publicentur publicatis bonis alicuius clerici. 462
- 15 An bona delinquentis existentia in alieno territorio à iudice confiscante comprehendantur in confiscatione ab illo facta. 463
- 16 Ad quas personas confiscatio bonorum ob hæresim, & alia crimina extendatur. ibid.
- 17 An confiscatio imposita ipso iure ob crimen læsæ maiestatis præcipue diuinæ priuet delinquentem ipso facto dominio suorum bonorum, ibid.
- 18 An confiscatio obliget delinquentem? cui bona sunt ipso iure confiscata, ea fisco tradere ante sententiam? 465
- 19 An confiscatio ipso iure delicto imposita impediat ne delinquens alienare sua bona possit, & faciat, & fiscus ea sic alienata possit recuperare. 467
- 20 Quomodo modum seruare fiscus debeat in his alienationibus rescindendis, & bonis sic alienatis recuperandis. 471
- 21 Valeat ne alienatio facta à delincente, cuius bona non publicantur ipso iure, sed per sententiam, ita vt à fisco reuocari non possit. 474
- 22 An confiscatio bonorum delinquentis condemnati in contumaciam ob causam fidei, sit facienda à tempore latæ sententiæ, vel à tempore, quo probationes signant delictum commissum, 477
- 23 Cui debeant bona confiscata applicari. 479
- 24 An excuset hæreticus supra dictam pœnam confiscationis bonorum, eo quod resipuerit, vel misericordiam postulauerit? 481
- 25 Qualiter fiscus satisfacere debeat creditoribus delinquentis, cuius bona publicantur, ipsèque delinquens liber maneat ab obligatione eis satisfaciendi. ibid.
- 26 Quæ sint aliæ pœnæ temporales præter confiscationem bonorum hæretico impositæ. 494

DISPVATIO VI.

De pœnis corporalibus hæreticorum.

- 1 De pœna carceris. 489
- 2 De pœna fastigationis, exilij, tritemis, & mortis hæreticis imponenda. 490
- 3 De pœna portandi sacrum benedictum, & omitte pœnitentias sibi impositas. 494

DISPVATIO VII.

De pœnis suspecti hæretici, filiorumque hæretici.

- 1 Hæresis suspecti quam pœnam incurrant? 495
- 2 Filij, & nepotes hæreticorum quas pœnas incurrant? 498

- 3 Quæ pœnæ impositæ sunt filiis parentum committenti crimen læsæ maiestatis humanæ? 503

DISPVATIO VIII.

De modo iudicialiter procedendi in causis fidei.

- 1 Qua ratione in crimine hæresis summarie, & sine figura iudicij procedatur? 505
- 2 De modo procedendi in crimine hæresis via accusationis. 507
- 3 De modo procedendi in hæresis crimine per denunciationem. 508
- 4 Qua ratione per inquisitionem procedatur. 509
- 5 De citatione facienda reo. ibid.
- 6 De defensionibus concedendis reo, antequam condemnetur, vel absoluat. 510
- 7 De appellatione, an & quando in crimine hæresis interponi, & admitti possit? 511
- 8 De recusatione inquisitoris, quando fieri possit à reo. 512
- 9 De tortura inferenda in crimine hæresis. 513
- 10 De probatione requisita in crimine hæresis. 516
- 11 De sententia ferenda in crimine hæresis. 518
- 12 In crimine hæresis qui sint iudices, qua ratione possint procedere 521
 - §. 1. De Pontifice, Episcopo, & Capitulo sede vacante, qua ratione sint iudices in causa fidei ibid.
 - §. 2. De Inquisitore, eiusque commissariis, & de eorum potestate. 522
- 13 quem modum seruare debent inquisitores, & Episcopi in hæreticis inquirendis, & puniendis 530
- 14 Qua ratione iudex secularis se gerere debeat in causa hæresis. 535
- 15 De testibus in causa hæresis. 537
 - §. 1. Qui possint esse testes in causa fidei. ibid.
 - §. 2. Quomodo supradicti testes alias inhabiles deponere debeant. 539
 - §. 3. Qua ratione examinandi sunt supradicti testes, eorumque testimonium publicandum. 541
 - §. 4. Testes criminosi, & alias instabiles, & singulares qua ratione in hoc delicto probent? 543
 - §. 5. An duo testes testes omni exceptione maiores ad probationem plenam huius delicti sufficiant? 546
 - §. 6. Qua pœna afficiendus est testis in hoc tribunali falsum deponens. 547
- 16 De reo hæretico. 550
 - §. 1. De reo confitente & reuocante. ibid.
 - §. 2. De obligatione hæretici dicendi verum, cum à iudicibus fidei interrogatur. ibid.
 - §. 3. De hæretico absente contumace. 551
 - §. 4. De hæretico defuncto, qua ratione aduersus illum procedi possit? 552
 - §. 5. De reo adorante demonem, seu de lamiis vulgo bruxas. 554
 - §. 6. De Iudæis, Mauris, aliisque infidelibus non baptizatis. ibid.
 - §. 7. De fautoribus hæreticorum impediendis, & usurpantibus sanctæ inquisitionis officium. 555
 - §. 8. De reo ducente secundam vxorem viuentem prima. 556
 - §. 9. De reo non sacerdote missam celebrante, aut aliud sacramentum ministrante. ibid.
 - §. 10. De transmittentibus arma; equos, bellicaque tormenta hostibus nostræ religionis. 557

DISPVATIO IX.

De Confessario ad Venerem incitante.

- 1 Quid in hac re à Pontificibus, & ab inquisitoribus statutum sit. 558
 - 2 Au

& Disputationum, &c.

- 2 An sacerdos fœminam, vel virum ad nefandum congressum inducens vel ad alios actus inhonestos, denunciandus sit inquisitoribus 559
- 3 An confessorius sollicitans fœminam, vel virum ad actus venialiter inhonestos, denunciandus sit sub gravi culpa? 560
- 4 An si pœnitenti tribuas cartam postea legendam, in qua ad Venerem incites, censearis sollicitator in confessione, ac proinde denunciandus, & puniendus. ibid.
- 5 Explicantur aliqui casus, in quibus dubium, an interueniat sollicitatio comprehensa in bullis. 561
- 6 An sola sollicitatio ad Venerem sit denuncianda inquisitoribus? 562
- 7 Quæ sollicitatio censenda sit facta, ante vel post immediatè ad confessionem, vt denunciari debeat inquisitoribus. ibid.
- 8 An sollicitatio facta simulando confessionem denuncianda sit. 563
- 9 Qui nomine confessorij, seu sacerdotis sollicitantis veniant intelligendi ex suprascriptis decretis. 564
- 10 Quando cesset obligatio denunciandi sacerdotem ob crimen sollicitationis committentem. 565
- 11 Quibus pœnis, & qua ratione inquisitores in hoc crimine procedant. ibid.

TRACTATVS V.

Et

DISPV TATIO VNICA.

De virtute spei, & eim contrariis.

- 1 Quid sit spes, quod eius obiectum, & quomodo à fide distinguatur. 567
- 2 Qui sint actus spei. 568
- 3 In quibus habitus spei, & timoris insit 569
- 4 An sit, & quando obliget præceptum spei. 571
- 5 De desperatione spei virtuti contraria. 572
- 6 De præsumptione, quæ virtuti spei contraria est. 574

TRACTATVS VI.

De charitate, & ei annexis, & contrariis.

DISPV TATIO I.

De præcepto charitatis.

- 1 Quid sit charitas, quod eius obiectum, & qua ratione à fide, & spe distinguatur. 575
- 2 An sit speciale præceptum dilectionis Dei. 577
- 3 An hoc præceptum dilectionis sit præceptum de dilectione naturali, vel supernaturali 578
- 4 Quo tempore hoc præceptum dilectionis obliget. ibid.
- 5 Vtrum teneamur ex charitate proximum diligere. 581
- 6 Qua ratione cum inimicis, & peccatoribus procedere debeas, ne charitatis præceptum offendas. ibid.
- 7 Vtrum in bonis spiritualibus teneamur nos ipsos in amore appetitiuio præferre omnibus proximis? 584
- 8 Vtrum in temporalibus bonis debeamus nos ipsos magis diligere quàm proximum 585

- 9 An ex charitate obligeris, & quando salutem spiritali proximum bonis propriis temporalibus fortunæ, & vitæ præferre? 586
- 10 An possis, vel tenearis vnum proximum præ alio diligere 588

DISPV TATIO II.

De externo effectu charitatis, qui est elemosyna

- 1 Quid sit elemosyna, & quod duplex 592
- 2 Quando obliget præceptum elemosynæ ibid.
- 3 An in casibus, in quibus obligaris elemosynam facere, tenearis ex iustitia, an solum ex charitate. 595
- 4 Vtrum satisfacias obligationi elemosynæ, si rem, qua proximus indiget, mutuas, vel dilata solutione vendas, vel dones sub conditione, vt reddat acceptum, si ad pinguiorem fortunam venerit? 596
- 5 Qua ratione Ecclesiastici arctius obligentur, quam sæculares ad elemosynam 598
- 6 An beneficiatus peccet contra iustitiam, & ad restitutionem teneatur, si quæ ex fructibus beneficij suæ congruæ sustentationi superflua in profanos vsus insumat? 600
- 7 An quæ dicta sunt de beneficiariis intelligi debeant de pensionariis? 602
- 8 Quid dicendum est de beneficiariis religiosis. ibid.
- 9 An pauperi patienti extremam, vel grauem necessitatem liceat aliena surripere, eaque consumere. 603
- 10 An consumens rem alienam in necessitate tenearis restituere, si ad pinguiorem veneris fortunam. 605
- 11 Vtrum existens in necessitate tenearis rem alienam restituere creditori necessitate simili laboranti, vel possis restitutionem omittere? ibid.
- 12 Ex quibus bonis faciendæ est elemosyna. 606
- 13 Qui elemosynam facere possunt. 607
- 14 Quibus danda sit elemosyna 609
- 15 De elemosynarum quæstoribus. 611

DISPV TATIO III.

De alio externo charitatis effectu, qui est correctio.

- 1 Quid sit correctio, & an sit in præcepto, & cuius virtutis actus. 613
- 2 Quem proximum ex suprascripto præcepto obligetis corrigere? 614
- 3 Sit ne proximus constitutus in occasione peccandi venialiter corrigendus ex obligatione? 615
- 4 An necessariò requiratur, vt obliget correctionis præceptum, cognitio in corrigente de fratris delicto, & in ipso fratre cognitio illius. 616
- 5 An requiratur necessario spes fructus, vt correctio sit in præcepto, & quæ spes futura sit? 617
- 6 Quæ causæ ab obligatione correctionis excusent? 618
- 7 Quæ personæ teneantur corrigere. Et quæ sint corrigendæ? 617
- 8 An ordo correctionis fraternæ assignatus à Christo domino Matth. 18. sit in præcepto. 620
- 9 An renunciari possit ab aliquo, vt secum hic ordo seruetur, quando alias ex præcepto diuino seruandus erat? 621
- 10 An quodlibet peccatum quantumuis secretum possit Prælato deferri ommissa secreta correctione, quando existimatur Prælatus melius delinquentem correcturus? 622
- 11 Quid possit Prælatus facere ex denunciatione sibi

& Disputationum, &c.

- sibi *vt* patri facta, de peccato subditi 623
- 12 An si frater emendatus sit de delicto, possis Præ-
lato, vt patri denunciare, vt sic secus non sit à
reciduo? 625
 - 13 An licita sit denunciatio iudicialis omiſſa cor-
rectione secreta, & inductione testium? 626
 - 14 Quando cesset obligatio denunciationis iuridicæ
629
 - 15 An accusationem debeat præcedere secreta cor-
rectio. 631
 - 16 Vtrum iudex teneatur repellere denunciationem
sibi factam de delicto, eo quod illius secreta
correctio non præcesserit? *ibid.*

DISPUTATIO IV.

*De odio, inuidia, discordia, schismate aliisque
charitati contrariis.*

- 1 De odio Dei, & proximi quid sit, & quale pecca-
tum. 632
- 2 De inuidia qua ratione sit peccatum charitati con-
trarium. 634
- 3 De accedia qua ratione peccatum sit charitati op-
positum. 635
- 4 De discordia, & contentione quid sint, & quomo-
do charitati opponantur. 636
- 5 De schismate quid sit, & quale peccatum
- 6 Quæ sint penæ schismaticorum

DISPUTATIO V.

*De bello, rixa, & duello, quatenus charitati
contraria sunt.*

- 1 Quid sit bellum, & an licitum sit 641
- 2 Quæ auctoritas ad bellum requisita sit 642
- 3 Quæ sit causa iusta, iustusque titulus bellandi. 643
- 4 Qui modus seruandus sit in bello, vt licite fiat
- 5 Expenduntur specialius peccata, quæ in bello prin-
cipes, duces, & milites solent committere
- 6 Quæ personæ in bello pugnare possint 653
- 7 De quibusdam bellis particularibus iniustis, scili-
cet seditione, rixa, & duello. 654

DISPUTATIO VI.

De scandalo charitati contrario.

- 1 Quid sit scandalum, & aduersus quam virtutem
procedat,

- 2 An inducere aliquem ad veniale peccatum ea in-
tentione deprauata, quia malum illius est, esse
possit veniale peccatum?
- 3 An si velis, vel inducas proximum ad peccatum,
non quia malum illius est, sed quia tibi, vel al-
teri est vtile, pecces peccato speciali scandali?
- 4 An ex peccato publicè facto in alia scandali oria-
tur? 662
- 5 Vtrum pecces peccato scandali offerens alteri oc-
casionem peccandi, vel oblatam non tollens,
cum possis? 663
- 6 Vtrum pecces peccato scandali, si parat graue
peccatum committere, suadeas committere le-
uius?
- 7 An mulier se ornans, & virorum aspectibus se of-
ferens peccet peccato scandali? 666
- 8 An vendens vel ministrans indifferentia, ex
quibus proximus sumit occasionem peccandi,
peccet peccato scandali? 667
- 9 An ministrans indifferentia excuseris à peccato, eo
quod proximus alias erat transgressurus præce-
ptum, tamen tu illa indifferentia non ministra-
res. 668
- 10 An excuseris à peccato scandali; eo quod prox-
imus paratus sit peccare? 669
- 11 Qua ratione filij, famuli, & serui possint parenti-
bus, & dominis ministrare in eorum peccatis,
& quid de captiuis remigantibus in bello in-
iusto? 670
- 12 Quæ causa excuset locantes, & vendentes domos,
cibaria, vestes, meretricibus, & usurariis; quæ
meretricum patronos. Quæ pingentes Adoni-
dem nudum, vel concubinam Amasio. 672
- 13 Quæ causa excuset deponentem pecunias apud
usurarium, quibus conceditur vti debere ad usu-
ram, & deponentem vinum apud tabernarium
qui creditur venditurus fore mixtum aqua? 673
- 14 Quæ causa excuset tabernarios, caupones venden-
tes vinum scienter inebriaturis, cibaria solutu-
ris ieiunium?
- 15 An sit aliqua causa excusans præbentem munera
concubinæ iudicis, ab illaque petentem, vt iudi-
cem in negotio interpellat?
- 16 An opus consilij, vel præcepti ob scandalum fra-
tris omitti debeat?
- 17 An iacturam rerum temporalium facere debeas, ne
proximus peccet!